

Förebyggande insatser

Delprogram till handlingsprogram trygghet och säkerhet 2015-2018

Antagen av kommunfullmäktige i Sävsjö kommun 2015-12-14, KF § 120

Innehåll

Tillsyns- och tillståndsverksamheten.....	5
Organisation för tillsynsverksamheten.....	5
Tillsyn.....	5
Föreläggande.....	5
Tillsynsförrättare	5
Kompetens för tillsynsförrättare	6
Fördelning av tillsynsobjekt.....	6
Nybyggnation.....	6
Tillsynsplanering	6
Tillståndshantering.....	6
Att stödja den enskilde	6
Kommunen som ägare och nyttjanderättshavare	7
Övrigt.....	7
Sotningsverksamheten	8
Planering av rengöring (sotning) samt brandskyddskontroll	8
Medgivande om att fastighetsägare får utföra rengöring (sotning)	8
Uppföljning av sotningsverksamheten	8
Kompetens inom sotningsverksamheten	8
Miljö	9
Trafiksäkerhet	9
Vattensäkerhet	9

Inledning

Delprogram förebyggande insatser är ett underliggande dokument till det handlingsprogram för trygghet och säkerhet som Sävsjö kommun genom räddningstjänsten arbetat fram.

Delprogrammet beskriver områden där kommunen verkar för att öka tryggheten och säkerheten för de som bor, vistas och verkar inom kommunens gränser

Enligt Lag om skydd mot olyckor (LSO) ska Sävsjö kommun inom sitt verksamhetsområde ansvara och tillse att tillsyn över den enskilde samt att sotning (rengöring) och brandskyddskontroller utförs.

Dokument	Beskrivning	Antas av
Handlingsprogram	Redovisar det systematiska säkerhetsarbetet som bedrivs inom Sävsjö kommun	Kommunfullmäktige
Delprogram förebyggande insatser	Redovisar hur Sävsjö kommun arbetar med förebyggande åtgärder inom trygghets- och säkerhetsområdet	Kommunsstyrelsen
Riktlinjer	Avtal och rutiner som berörs av verksamheten	Räddningschefen
Instruktioner och rutiner	Instruktioner som behövs för verksamhetens bedrivande	Räddningschef/ Stf. räddningschef

Det förebyggande arbetet mot olyckor som kan föranleda räddningsinsats bedrivs enligt olika lagstiftningar och uppdrag. I vissa delar kommer incitamentet att arbeta förebyggande från LSO, främst avseende det brandförebyggande arbetet. I andra fall kommer anledningen att arbeta med förebyggande åtgärder ur annan lagstiftning som t.ex. när det gäller trafiksäkerhetsarbete. I *propositionen (2002/03:119) till LSO* anges:

Tanken är att kommunen i större utsträckning än idag skall ta initiativet till en samordning av olycksförebyggande och skadebegränsade verksamheter inom kommunen. Det kan gälla samverkan med aktörer med ansvar inom t.ex. trafiksäkerhetsområdet, plan- och byggsektorn, miljöförvaltningen, folkhälsoverksamheten och civilt försvar, där verksamheten bl.a. styrs av speciallagstiftning. Syftet är att en samsyn mellan de olika inblandade aktörerna beträffande tryggheten och säkerheten i kommunen skall kunna uppnås. Denna samsyn skall sedan kunna ligga till grund för kommunens planering för det förebyggande arbetet.

I matrisen nedan sammanfattas hur kommunen bedriver olycksförebyggande arbete mot olika riskmiljöer:

Riskmiljö	Tillsyn	Intern riskhantering	Information	Utbildning	Rådgivning
Allmän	X	X	X	X	X
Bostäder			X	X	X
Industri	X		X	X	X
Annan	X		X	X	X
Trafik		X	X		X
Terräng			X		
Vatten	X		X	X	

Brandförebyggande verksamhet

Tillsyns- och tillståndsverksamheten

Organisation för tillsynsverksamheten

För att utföra och utveckla det förebyggande brandskyddsarbetet på det sätt som lagstiftningen förutsätter, finns rutiner med ett arbetssätt som uppfyller lagstiftningens intentioner. Tillsynsverksamheten har skapat förutsättningar för att uppnå att en bra kundrelation finns och utvecklas mellan räddningstjänsten och fastighetsägare/nyttjanderättshavare.

Myndighetsnämnden är tillika räddningsnämnd och ansvarig för tillsynsverksamheten förutom avseende kommunens egna fastigheter/verksamheter. Tillsynerna utförs av räddningstjänstens tillsynsför rättare:

Lars-Göran Andersson

Jonny Karlsson

Tillsyn

Tillsynsverksamheten ska inte bara vara ett besök för uppföljning av hur den enskilde bedriver sitt systematiska brandskyddsarbete (SBA). Tillsyn ska vara ett uppdrag som pågår över tiden, där tillsynsför rättaren även ger information och rådgivning. Tillsyn ska även kunna beställas av kunden.

Vid genomförande av tillsynsbesök ska tillsynsför rättaren, tillsammans med fastighetsägare/nyttjanderättshavaren (brandskyddsansvarige), diskutera och följa upp verksamhetens brandskyddsarbete.

Innehållet vid besöken ska bland annat bestå av:

- verksamheten systematiskt brandskyddsarbete (SBA),
- tillsyn och tillstånd enligt Lag om brandfarliga och explosiva varor,
- operativ räddningsinsats inom objektet.

I samband med tillsynen skrivs ett protokoll där skyddet bedöms och eventuella behov av åtgärder noteras. Tillsynsprotokollet ska beskriva vad som krävs i form av åtgärder m. m. samt vilken tidsplan som gäller för införande av dessa. Utifrån denna tidsplan kan uppföljning komma att ske i form av nytt tillsynsbesök.

Föreläggande

Vid de tillfällen där tillsynsför rättare och företrädare för verksamheten inte är överens om de åtgärder etc. som tillsynsför rättaren anser är nödvändiga och bör genomföras, kan det bli aktuellt att förlägga ägaren/nyttjanderättshavaren att genomföra dessa. I dessa fall skall tillsynsför rättaren samråda med räddningschefen. Slutliga beslut vilka åtgärder som skall vidtas fattas av räddningschef. Föreläggande kan också förenas med vite. Beslut om vite och fastställande av vitesbelopp tas av kommunstyrelsen.

Tillsynsför rättare

De resurser som åtgår i form av personal för att bedriva tillsynsverksamheten, både enligt Lag om skydd mot olyckor samt Lag om brandfarliga och explosiva varor, utgörs av räddningstjänstens personal. Personella resurser köps även in från Höglandets räddningstjänstförbund.

Kompetens för tillsynsför rättare

Tillsynsför rättaren ska ha nödvändig kompetens för att kunna se till att åtgärder vidtas för att förebygga bränder och skador till följd av bränder. Målsättningen och ambitionsnivån ska vara att personal inom tillsynsverksamheten genomgår dels intern utbildning samt utbildningar som genomförs inom RäddSam F:s regi. En ambitionsnivå är också att tillsynsför rättaren har genomgått MSB:s vidareutbildningar inom programmet Tillsyns- och skadeförebyggande verksamhet.

Fördelning av tillsynsobjekt

Befintliga objekt enligt tillsynsregister fördelas bland utsedda tillsynsför rättare. Varje tillsynsför rättare ansvarar för en eller flera ägare/nyttjanderättshavare och ska bedriva tillsynen utifrån det antal fastighetsobjekt, med tillhörande verksamheter, som föreligger. Tillsynsför rättaren blir därmed också den naturliga kontaktpersonen för de berörda ägarna/nyttjanderättshavarna. Förutsättningarna för att skapa, och utveckla, en öppen och återkommande kommunikation mellan parterna kommer därmed att tillgodoses.

Nybyggnation

Räddningstjänsten är delaktig i den process som beskrivs i plan- och bygglagen och som gäller ny- och ombyggnationer i samverkan med kommunens myndighetsförvaltning. Vid byggsamråd eller liknande, som myndighetsförvaltningen kallar till, ska räddningstjänsten vid behov representeras av lämplig handläggare.

Tillsynsplanering

Inför varje nytt verksamhetsår ska funktionsansvarig för förebyggandeverksamheten ta fram en plan för den tillsynsverksamhet som ska bedrivas under kommande år. Planen ska fastställas av räddningschefen.

Planeringen av tillsyn ska utgå från:

- Tema
- Risker och riskobjekt (t.ex. bostäder)
- Erfarenheter
- Nya föreskrifter
- Samordnad tillsyn med t. ex. andra myndigheter
- RäddSam F (gemensamma aktioner inom länet)

Tillståndshantering

Enligt Lag (SFS 2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor är kommunen där hanteringen skall bedrivas ansvarig för tillståndshanteringen.. I Sävsjö kommun är myndighetsnämnden ansvarig för tillståndshanteringen både gällande brandfarliga och explosiva varor.

Tillståndsärenden sänds på remiss till Räddningstjänsten. Ärenden handläggs i den omfattning som ansökningar inkommer till Miljö och byggförvaltningen.

Att stödja den enskilde

Utbildning av kommuninvånare, företag och organisationer bedrivs av räddningstjänsten i samverkan med andra organisationer. För spridning av brandskyddsbudskap används bland annat informationskampanjer, aktivt samarbete med media och personliga kontakter vid olika arrangemang.

Kommunen som ägare och nyttjanderättshavare

Kommunen har enligt *LSO*, i likhet med övriga fastighetsägare och nyttjanderättshavare, skyldigheter att bedriva ett systematiskt brandskyddsarbete (SBA). I SBA skall det framgå hur kommunen arbetar med brandskyddsfrågorna som en följd av skyldigheten att ha ett skäligt brandskydd. Dessutom finns krav utifrån kommunens interna säkerhetsarbete. Följande dokument är fastställt av kommunfullmäktige:

- Säkerhetspolicy 2008-12-15

Övrigt

Räddningstjänsten bevakar frågor rörande skydd mot olyckor i remisser från polismyndigheten och länsstyrelsen.

Beslut om eldningsförbud enligt FSO 2 kap 7 § fattas av räddningschefen enligt delegationsordning.

Sotningsverksamheten

Räddningstjänsten i Sävsjö kommun ansvarar för att rengöring (sotning) och brandskyddskontroller genomförs i kommunerna. Kommunen har, genom avtal, lagt utförandet av rengöring (sotning) samt brandskyddskontroller på privat entreprenad.

Planering av rengöring (sotning) samt brandskyddskontroll

Entreprenören ska, enligt upprättat avtal, planera och utföra verksamheten enligt de bilagor som ingår i avtalet.

Arbetet ska utföras i den omfattning som anges i den föreskrift om sotningsfrister som kommunstyrelsen beslutat om, samt gällande brandskyddskontroll i den omfattning som framgår av Myndigheten för Samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (SRVFS 2005:9).

Medgivande om att fastighetsägare får utföra rengöring (sotning)

Den nya lagen medför att räddningstjänsten får medge att en fastighetsägare själv utför rengöring (sotning) på den egna fastigheten.

Uppföljning av sotningsverksamheten

Entreprenören ska föra bok över alla fastigheter inom verksamhetsområdet. Entreprenören ska på uppmaning lämna in en redovisning av genomförda sotningsuppdrag och brandskyddskontroller till Räddningstjänsten. För uppföljning och samverkan ska, enligt entreprenadavtalet, även samverkansmöten genomföras.

Kompetens inom sotningsverksamheten

De personer som utför rengöring (sotning) för kommunernas räkning ska ha genomgått yrkesutbildning för skorstensfejarmästare och skaffat sig tillräcklig erfarenhet genom yrkesverksamhet inom området.

Behörig att utföra brandskyddskontroll ska inneha den kompetens som framgår av Myndigheten för Samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (SRVFS 2005:9).

Riskhänsyn i fysisk planering

Myndighetsförvaltningens arbete med översikt och detaljplaner innehåller hänsyn till risk för olyckor. Krav på riskhänsyn finns i *Plan och bygglagen (2010:900)*. Räddningstjänsten bevakar riskhänsyn i planfrågor i remissvar till Myndighetsnämnden.

Miljö

Skyldigheter att förhindra olyckor som drabbar miljön återfinns i Miljöbalken (1998:808), Lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor, LSO samt i olika policydokument, bland annat Miljöprogram för Sävsjö kommun. För tillsyn svarar kommunens Myndighetsnämnd och länsstyrelsen.

Myndighetsförvaltningen verkar i plan- och bygglovsärenden för att bästa möjliga lokalisering av miljöfarliga verksamheter skall väljas och att tillräckliga skyddsavstånd till bostäder skall upprätthållas.

Trafiksäkerhet

Ansvar för trafiksäkerhetsfrågor handhas i huvudsak av Tekniska nämnden. Trafiksäkerhet beaktas i planering och utförande av trafiksystemen i kommunen. Delar av tekniska kontorets drift och underhåll är att betrakta som en del av trafiksäkerhetsarbetet, bland annat halkbekämpning och gatuunderhåll.

Trafiksäkerhetsansvaret på det statliga vägnätet återfinns hos Trafikverket. Kommunen samverkar med Trafikverket, landstinget, polismyndigheten samt NTF i trafiksäkerhetsfrågor.

I trafiken finns bestämmelser i *Lag (1982:821) om transport av farligt gods* samt tillhörande föreskrifter. Det är i huvudsak statliga myndigheter som har tillsynsansvaret för detta område. Kommunen har genom riskhänsyn i fysisk planering i uppgift att förebygga allvarliga konsekvenser på miljön till följd av olyckor i samband med transport av farligt gods.

Vattensäkerhet

Simkunnighet är kanske den viktigaste faktorn för en god vattensäkerhet. Ansvar för att barn i kommunen har simkunnighet delas mellan Barn- och utbildningsnämnden. På badanläggning som drivs av Kultur- och fritidsförvaltningen finns livräddningsutrustning, uthyrning av flytvästar och isdubbar. Respektive entreprenör på badplatsen svarar för tillsynen av livräddningsutrustningen och Kultur- och fritidsförvaltningen svarar för underhållet av livräddnings-utrustningen vid vattendrag, sjöar och vissa badplatser. För förteckning över vilka vattendrag, sjöar och badplatser som har livräddningsutrustning och där tillsyn och underhåll sker genom kommunens försorg hänvisas till Kultur- och fritidsförvaltningen.